

A Tatai Piarista Öregdiákok Budapesti Szövetségének működése.

Szövetségünk 1934-ben alakult. Alapszabályait a m. kir. belügyminiszter 185.400/1934.-VIII/a. sz. a. hagyta jóvá.

Tagjainak száma 96.

A Szövetség elnöke, alakulásától kezdve, dr. Magyar, Zoltán, a kir. m. Pázmány Péter Tudományegyetem ny. r. tanára. Alelnöke 1934-1941-ig dr. Bogor Ödön piarista tanár, 1941-től Biró Imre tanügyi főtanácsos, piarista rendi asszisztens.

Szövetségünk célkitűzése kettős: 1. segíteni most tanuló ifjú diáktársainkat. Hivatásunkat főleg abban látjuk, hogy a tatai piarista gimnáziumban érettségizett ifjakat budapesti egyetemi tanulmányaik során, egészen a diploma megszerzéséig támogassuk, amely korban eddig segítség nélkül kellett küzdeniök. E cél elérése végett a budapesti Horthy Miklós-collegiumban "tatai szobákat" rendeztünk be, ahol négy szobában összesen kilenc egyetemi hallgató nyer Szövetségünk jelölése alapján felvételt és bennlakása idején ingyen lakást fürdővel és ingyen reggelit, s részeseül állandó tanulmányi felügyeletben. A tatai szobák lakói csaknem kivétel nélkül kitüntetéssel érettek. Átlag minden évfolyamból kettőt tudunk felvenni, s azok nemcsak az egyetemi tanulmányok négy éve alatt, hanem szükség szerint szigorlataik letétele alatt is megtarthatják helyüket. Mindazok, akik eddig a diákszoba segítségével végeztek, kitűnően, - részben Szövetségünk támogatásával - el is helyezkedtek. A diákszoba lakói szeretik a Collegiumot és hálásak a támogatásért. Ennek legszebb bizonyítéka, hogy elhelyezkedésük után már első évi jövedelmükből nagyobb adományokkal járulnak hozzá a Szövetség céljaihoz.

A tatai gimnáziumnak többször jutalomkönyveket adtunk.

2. Szülőföldünknek, Tatának és környékének fejlesztése fővárosi igényeink szerint s a helyi érdekszálak béklyóitól mentes függetlenséggel. Ezáltal nemcsak helyi, hanem országos érdeket is szolgálunk.

Amit e téren Diákszövetségünk végzett vagy keresztülvitt, a következő:

Az egybeépült Tata és Tóváros nagyközségek egyesítése. Tata a tatai járás székhelye. Az egyesítés utáni lélekszáma 12.325. Az egyesítést a 90917/938. sz. belügyminiszteri rendelet mondta ki, s az egyesített község nevét Tatában a 8.435/1939 sz. belügyminiszteri rendelet állapította meg.

Az egyesítés által felszabadult a tóvárosi községháza, ami által lehetővé vált ebben az épületben járási egészségház felállítása.

Tata és Tóváros 1:5000 léptékű térképének elkészíttetése. A városrendezésről és az építésügyről alkotott 1937:VI. t.c.-et a belügyminiszter 113.296/1941. sz. rendeletével Tatára is kiterjesztette. Ennek alapján a város elkészíttette városrendezési tervét, amely városias irányban való kedvező fejlődését teszi lehetővé.

Tata és Tóváros közt államsegéllyel 2 km hosszú összekötő ut építése.

A tatai barokkstilű, fellethali Fellner Jakab által épített plébánia-templom előtti térnek Wälder Gyula műegyetemi tanár tervei szerint, három terraszra való kiképzése.

A templom előtti Kossuth-tér rendezése.

A Tatai Múzeum felállítása a piarista rendházban és gyűjteményének gyarapítása. Gazdag helytörténeti anyagával a vidéki múzeumok legkiválóbbjai közé tartozik.

A Nepomuki Szent János szobor helyreállítása. Schweiger Antal alkotása 1780-ból.

A tóvárosi harangláb helyreállítása és történetére vonatkozó emléktáblával való megjelölése.

Az 1510-ben Tatán tartott országgyűlés emléktáblájának felállítása.

A legnagyobb magyar barokk építész, fellethali Fellner Jakab szobrának felállítása a plébánia-templom előtt, amely az ő alkotása és amelynek kriptájában van eltemetve.

Keresztelő Szent János 2 méter magas bronzszobrának Tata számára való megszerzése, amely Kovács Mária szobrászművésznőnek a velencei nemzetközi kiállításon szerepelt alkotása.

A Komárom vármegyei Közjóléti Szövetkezet által megépített 30 lakóházból álló telep létesítése.

A földművelésügyi miniszternél m. kir. Téli Gazdasági Iskola létesítésének kieszközlése, amelynek céljára 400.000.-- pengő költséggel épületcsoport épül.

A gazdaközönségtől távol fekvő m. kir. gazdasági népiskola helyett új né iskola építése a téli gazdasági iskola közelében.

Az eddigi gazdasági népiskola épületének a Hangya Szövetkezeti Központ által való megvásárlása és ott a Tatai Népfőiskolának, baromfikeltető állomásnak és gazdasági mintaberendezéseknek elhelye-

zése.

A Tatai Népfőiskola szervezése, amelynek feladata faluvezetők /leendő községi bírák, gazdaköri elnökök, legelőtársulati vezetők, stb./ kiképzése.

Az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal által épített 40 ágyas diákszálló létesítése.

A tatai járás egész területének /118.000 kat. hold/ részletes agrochémiai felvétele. Az ennek alapján készült agrochémiai térképet a m. kir. Földtani Intézet adja ki.

A tatai járásban 25 meteorológiai állomásnak és 10 időjárásvizsgáló állomásnak a m. kir. földművelésügyi minisztérium által való felállítása.

Mézőgazdasági többtermelési kísérleti körzetek felállítása a tatai járásban és Komárom vármegye egyéb részeiben, összesen 15 községben.

A Komárom Vármegyei Közjóléti Szövetkezet megszervezése az Országos Nép- és Családvédelmi Alap felállítása előtti időben.

A tatai és gesztesi járásnak a Hagya Szövetkezeti Központ által szövetkezeti mintajárássá való nyilvánítása és kifejlesztése.

A Diákszövetség által kiadott vagy kezdeményezett Tatára vonatkozó művek:

1. A tatai piarista rendház és múzeum. 60 és XXXII. l. 1938.
2. A barokk kor építészeti emlékei Tatán. Irta: Csát Géza. 8 lap. 1939.
3. A közigazgatás és az emberek. Ténymegállapító tanulmány a tatai járás közigazgatásáról. Irták: Magyary Zoltán és Kiss István. 372.l. és 129 melléklet. 1939. A Magyar Közigazgatástudományi Intézet kiadványa.
4. A tatai majolika története. 24 táblával. Irta: Révhelyi Elemér. 180 lap. 1941. A Magyar Nemzeti Múzeum művelődés-történeti kiadványa.
5. Mi lesz Tatatóvárosból? Irta: Magyary Zoltán. 22 lap. 1938.
6. A szociális vármegye. A Komáromvármegyei Közjóléti és Gazdasági Szövetkezet működése. 120 l. és 30 mell. 1941. A Magyar Közigazgatástudományi Intézet kiadása.
7. Kocs 1936-ban. Néprajzi monográfia. 228 l. 1941.

Irta Fel Edit.